

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد

۲۰۲۱/۰۱/۲۷

پوهندوی آصف بهاند

لنډی، د ثبتولو ستونزه

اوه څلوېښتمه برخه

کابل مي گل و، د ملا شو
نه يي ساتی شي، نه يي بېرته راکوینه
اواز مي وران شو نه چلېږي
ستا د سيني لونگ مي ټول خوړلي دینه
پر يارانه دي خاوري واوړه
تسه دعا راته کوه رنځوره یمه

کله چې د لنډيو په باب د تيوريکي بحث ور پرانستل شي، هلته ډېری څېړونکي په دې نظر دي چې: پښتو لنډی له لومړنيو برياوو، ناکاميو، خوبنيو، مينې، غمونو، دردونو، خوندونو، وصالونو، بيلتونونو او... نه نيولی؛ بيا تر سل گونو او زرگونو نورو ټولنيزو مطالبو پورې، په خپله لمن کې خوندي کړي دي. د زمانو په تيريدو سره د لنډيو دغه خزانه د هر نسل له خوا داسې بډايه شوي ده، چې اوس نه يوازي د پښتنو د فولکلور يوه وياړمنه برخه ده، بلکې د بشري فرهنگ يوه ستره برخه، ذخيره او لاسته راوړنه بلل کيږي چې عمر يې د اټکل له مخې زرگونو کلونو ته رسيږي.

دغه پاسنی خبري اوس هم نه دي زړې شوي او د لنډيو د رامنځته کېدو او تخليق په پروسه کې اوس هم د ټولني د بېلابېلو قشرونو له خوا لنډی تخليقېږي او د ټولنيز ژوند ټول اړخونه رانغاړي.

جانان مي راز ساتلی نشي
د بي بي سي په شاني کلي خبروینه
له وطنونو تلليه ياره
عکس مسنجر کې راته کېږده چې راځينه

دا يو نه زړېدونکی حقيقت دی چې لنډی په پيل کې د يو تن د احساس زيرنده وي، د ټولنيز ژوند په اوږدو کې نور خلک د خپل ژوند خواږه او ترخه ورباندې ورزياتوي او څه کمونې هم ورنه کوي، د اوږدې پروسې له تيريدو نه وروسته يا منل کيږي او يا له خولونه لويږي او هېرېږي.

په دې پروسه کې داسې لنډی هم رامنځته شوي دي چې له تخليق نه ډيره لږه موده وروسته، له چاپيريال او غوښتنو سره د نه مطابقت په وجه له منځه تللي دي، خو د تاريخ له اوږدو څخه داسې لنډی هم راپاتې دي چې د تيرو نسلونو د زړه غږ يې په هنرمندانه ډول تر نن پورې رارسولای دی.

د پاڼو شميره: له 1 تر 3

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړيکه ټينگه کړئ maqalat@afghan-german.de

يادونه: دليکنې دليکنيزې بڼې پازوالي د ليکوال په غاړه ده، هيله من يو خپله ليکنه له راليږلو مخکې په خپر و لولئ

د لنډيو له رامنځته کېدو نه تر اوسه پورې قالب هماغه يو قالب دی، يوازې يې توري او کلمات سره بدلېږي، نوي کېږي او نوي مفاهيم او نوي موضوعات او نوي متوی په کې انځور او وړاندې کېږي. ښه مثالونه يې د لنډيو په قالب کې د نوي تکنالوژۍ د نويو مفاهيمو او نومونو کارول دي او يا د کورونو وبا په رامنځته کېدو سره، په کورونو پورې اړوندې ستونزې او په لنډيو کې د دې ستونزو، وپرونو او دردونو انعکاس دی:

جانانه پام دي وي خپل ځانته
د کورونو نوي څپې راغلي دینه

زما د هرې سختۍ ياره
کورنا راغله ځان به چپرته پتومه

د لنډيو د دې برخې د لا رنگینۍ له پاره مې څو نوي او پخوانۍ ډبرې په زړه پورې لنډۍ راټولې کړې دي چې تاسو درنو لوستونکو ته وړاندې کېږي:

چپه پېکي دي ليونی کرم
يا يې بياتي که، يا يې غوتي که سرونه

خدای به مې زړه له تانه تور کړي
په دعاگانو به مې غواړي نه به يمه

جانان مې راز ساتلی نشي
د بي بي سي په شاني کلي خبروینه

په نقل گیر محصل ته وايه
کتاب دي گوره ما به خدای در رسوینه

ستا د گيلاس په شان غړی ده
زما شری ده ستا به کله خوبنه شینه

بيا د سهار بانگونه وشول
ژونده اوږو ته مې راخيژه چې دي ورمه

زه او زرگی مې ورته ټينگ يو
دومره غمونه دريابونه وچوینه

دا سپينه خوله دي لنگه خوا ده
په زړه ظالمي يار دي وچه ډوډی خورينه

تر توروغرونو پناه ياره
عکس دي په ډاک کې راپارسل کړه چې راځينه

له وطنونو تلليه ياره
عکس مسنجر کې راته کېږده چې راځينه

د دروازي ځنځير شرنګېږي
جانانه ته يې، که پيريان مې ډاروينه

که په ژرا نصيب ښه کيږي

د پاڼو شمېره: له 2 تر 3

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټينګه کړئ maqalat@afghan-german.de

يادونه: دلېکنې دلېکنيزې ښې پازوالي د ليکوال په غاړه ده ، هيله من يو خپله ليکنه له راليرلو مخکې په ځير و لولئ

زه به لمن له اوبنكو ډكه گرځومه
اواز مي وړان شو نه چلېږي
ستا د سيني لونگ مي ټول خوړلي دينه
پر يارانه دې خاورې واوره
تشه دعا راته كوه رنځوره يمه
دا به له ما نه پوره نه شي
چې هر ماښام دې په جرگو رضا كومه
موږ خو ازغي كرلي نه دي
جانان زموږ كلي ته ولې نه راځينه
كابل مي گل و، د ملا شو
نه يې ساتي شي، نه يې بېرته راكوينه

نور بيا

د پاڼو شميره: له 3 تر 3

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همكاري ته راښوولې. په دغه پته له موږ سره اړيکه ټينگه كړئ maqalat@afghan-german.de

يادونه: دليكني دليكنيزې بني پازوالي د ليكوال په غاړه ده ، هيله من يو خپله ليكنه له راليږلو مخكې په ځير و لولئ